

ikke har kunnet faa noget grønlandsk Navn paa Øer, som jeg nødvendigvis maatte betegne ved Navn, nemlig „Erik den Rødes Ø“ og „Lejfs Ø“; alle de øvrige Tusinder af Øer, Fjælde, Sunde, Næs etc. har jeg ladet være uden Navn, da saadanne Navne dog aldrig ville faa nogen praktisk Betydning. Havde jeg i samme Omfang som paa K.s Kaart givet Navne til alle tidligere udøbte Steder, da vilde Mængden af Navne have været saa stor, at et Utal af Mænd kunde have set deres Navne foreviget. Ikke engang vort Overvindringssted ved „Tasiusarsuk“ har jeg givet noget dansk Navn, endskjønt jeg blev opfordret dertil af mine medrejsende Vestgrønlandere.

Jeg kommer endelig til K.s anden Anmærkning: „På toppen af detta (Prøvens) fjell finnas, såsom min karta anger, ett stenkummal, af mig rubricerat såsom „sjömärke“. Det är bygd af temligen stora stenar, är ganska högt och bör hafva fordrat temligen mycket arbete. Kapten Holm „tilstaar sin Uvidenhed“ om denna varde och synes vilja betvifla dess befintlighet, därför att hvarken hans styrman Hanserak eller hans tolk Johan, eller hans kajakman Samuel under sina jagtfärder sett densamma. Det synes mig dock något dristigt att endast på denna grund vilja sätta kumlets existens i fråga. Den som går på jagt efter harar, ripor och sälar, bekymrar sig i allmänhet föga om stenkummal, hvilket

torde vara en tillräcklig förklaringsgrund, hvarför icke de ifrågavarende grönländarna bemärkt detsamma. Skulle kapten Holm icke finna denna förklaring tillfyllestgörande, återstår mig ingen annan utväg än att gent emot grönländarnas auktoritet sätta min egen och försäkra kapten Holm, att *kumlet är ingen fantasi*, utan verkligt finnes.“ Idet jeg kan henvisse til, hvad jeg har skrevet i „Geografisk Tidsskrift“, 8de Bd. S. 96, skal jeg kun tilføje, at jeg ikke tidligere har hørt „stenkumlet“ omtale og selvfølgelig aldrig har antydnet noget om, at det skulde være Fantasi; jeg har endog sagt, at der findes flere smaa Varder. Derimod har jeg draget stærkt i Tvivl, at der findes et „sjömärke“ eller „tvenne på bergshöjderna uppförda stenvarder, hvilka förmodligen tjänat som inseglingsmärken för igenkännand af fjordens af klippor dolda mynning.“ („Ymer“, 1883, S. 251). Fortællingen herom, det kan jeg ikke nægte, anser jeg for et Foster af en rig Fantasi. Naar Hr. K. derfor nu kun hævder at have sét en mindre Stendysse, da kan han spare sig sin Ulejlighed med at sætte sin Avtoritet ind imod mine fuldstændig troværdige Rejsefellers.

Idet jeg tror ikke at være bleven Hr. K. Svar skyldig paa noget Punkt, betragter jeg denne Diskussion som afsluttet fra min Side.

Mindre Meddelelser.

Dansk Undersøgelsesexpedition til Grønland. Som tidligere meddelt i Tidsskriftet afgik ifjor den 9de Maj med Barkskibet „Thorvaldsen“, Kapt. *Amonsen*, en Expedition til Nordgrønland, bestaaende af Prmltn. i Flaaden *C. Ryder* som Leder samt Prmltn. i Flaaden *C. Bloch* og cand. polyt. *V. Ussing* som Mineralog. Den sidstnævnte af Deltagerne, som efter Bestemmelsen er vendt tilbage i Efteraaret, medens de to Officerer skulle fortsætte Arbejdet endnu et Aar, ankom til Kjøbenhavn i Midten af November og meddelede velvilligst følgende Notitser fra Expeditionens Sommerrejser:

Efter at have anløbet Godhavn ankom „Thorvaldsen“ den 2den Juli til Kolonien Upernivik paa 72° 47' N. Br. Det var det til denne Koloni hørende Distrikt tilligemed de nærmeste nord derfor liggende ubeboede Egne, som Expeditionen havde til Opgave at kaartlægge og undersøge. Forsommeren var imidlertid usædvanlig urolig og kold; først den 20de Juli indtraf smukt Vejr, som saa holdt sig næsten uforandret til den 20de Avgust. Temperaturen i denne Maaned var om Dagen gennemsnitlig c. 9° C.; den kunde paa enkelte varme Dage naa 15° i Skyggen.

I Maanedens Løb opmaales den sydlige Del af Uperniviks Distrikt, en Kyststrækning paa omtrent 15 Mils Længde. Indlandsisen strækker sig her betydelig nærmere ud mod Kysten end i det sydligere Grønland; kun enkelte Halvøer af forholdsvis ringe Størrelse ere blottede for Isdække. Et langt større isfrit Areal dannes af de talrige større og mindre Øer, som ved smalle Sunde adskilles indbyrdes og fra Fastlandet. Paa 72½° N. Br. strækker den smalle, 5 Mil lange Laxeefjord sig ind i Landet. I Bunden af denne er Sommerklinaet

mildere end noget andet Sted i Distriktet; det er et af Eskimoerne meget benyttet Sommeropholdssted. Vegetationen er her forholdsvis betydelig; man træffer alenhøjt Birke- og Pilekrat i Dalene og ligesaa højt Græs paa de af Ilialilik-Elven afsatte Terrasser. Modne Blaabær og Krækkebær fandt vi her allerede den første Avgust. Indenfor denne Fjord viste det sig, at Indlandsisens Rand laa betydelig længere tilbage, end man hidtil havde antaget; her fandtes store Basalthøjsletter, selv saadanne paa henimod 3000 Fods Højde, som allerede i de første Dage af Avgust vare ganske blottede for Sne. Rensdyr levede i disse Egne; deres Antal syntes dog kun at være temmelig ringe. Særlig Interesse frembød Undersøgelsen af den paa 73° N. Br. liggende brede Isfjord, et af Hovedafløbene for Indlandsisen, som herigennem aarlig sender Tusinder af store Isfjælde ud i Baffins-Bugten. Isdækket har her bredt sig ud over hele det i Forvejen lave Fastland, og paa en Strækning af tre Mil grænser Isen med en lodret Væg lige ud til Fjorden. Paa hele Strækningen bevæger Ismassen sig udad; men kun ét Sted omtrent paa Midten, hvor den underliggende Fjældgrund maa antages at danne en dybere Dal, naar Bevægelsen en større Hastighed (henimod 60 Fod i Døgnet). Her er den egentlige Isstrøm, hvis Bredder næsten er ¾ Mil, og hvor Ismassen paa Grund af sin raske Bevægelse glider saa langt ud i Vandet, at den svømmer, for derpaa som sammenhængende Isfjælde at drive om paa Havet, indtil de smelte.

Expedition paa den grønlandske Indlandsis. Ingeniør *Peary* i den amerikanske Marines Tjeneste har i Aar, ledsaget af *C. Majaard*, Assistent i den kgl. grønlandske Handels Tjeneste,